

Тема уроку: Загальна характеристика грибів

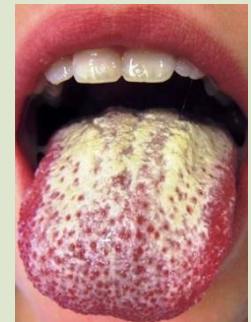
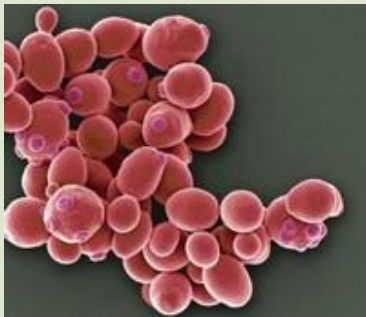
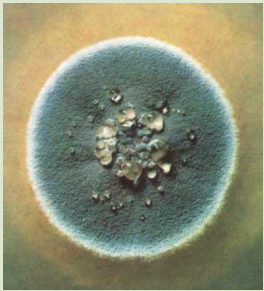
**Особливості живлення грибів.
Особливості будови грибів: грибна
клітина, грибниця, плодове тіло**

Завдання уроку:

- навчитися розпізнавати ознаки грибної клітини, визначати риси подібності та відмінності в будові клітин грибів, рослин та тварин;**
- ознайомитися із середовищем існування, особливостями будови та життєдіяльності грибів;**
- з'ясувати характерні ознаки тіла грибів;**
- вивчити еколого-трофічні групи грибів;**
- розвивати вміння порівнювати біологічні об'єкти та процеси життєдіяльності царства живої природи, робити висновки.**

Різноманітність грибів

Відомо понад 100 тисяч видів грибів. Учені щорічно описують сотні видів цих організмів. Наука, яка вивчає гриби, – мікологія.

Групи грибів

- Вищі

- Нижчі

Поширення грибів

- Грунт
- Водойми
- В живих істотах
- У місцях, де немає кисню

Середовище існування грибів

Труфель

Лисички

Гукур

Гриби-трутовики

Сажка

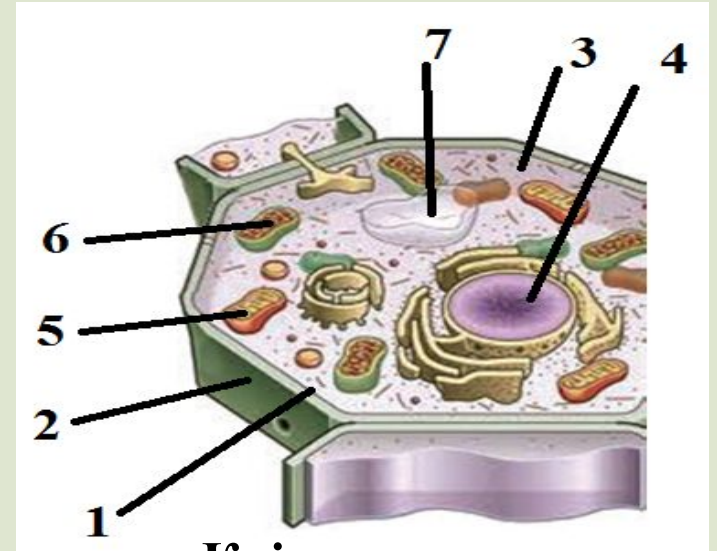
Чайний гриб

Ознаки грибів

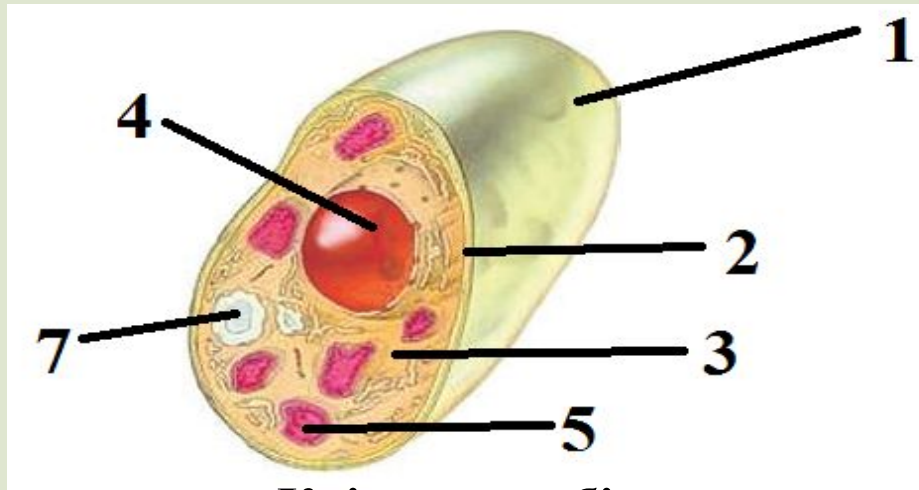
- Клітинна стінка грибів складається з хітину.
- Наявні вакуолі з клітинним соком.
- Не здатні до активного руху.
- Не можуть споживати тверду їжу.
- Не мають хлоропластів.
- Мають ядро та мітохондрії.
- Характерний гетеротрофний спосіб живлення.
- У клітинах відкладається глікоген.

Порівняйте будову клітини рослини, тварини та гриба

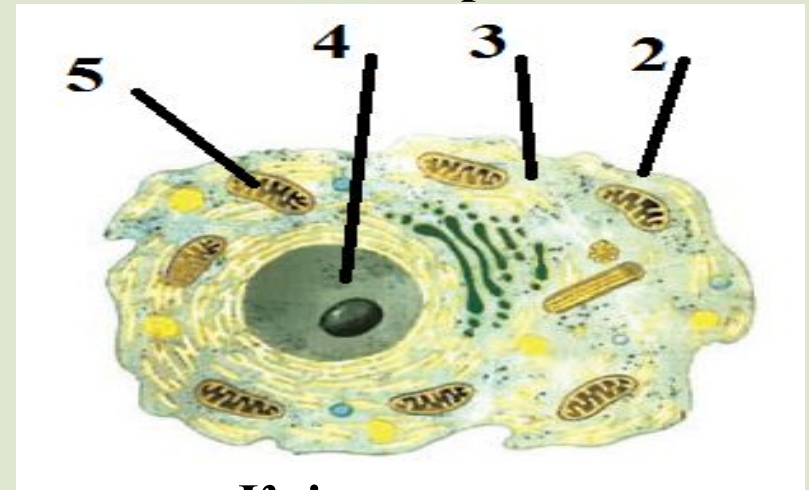
- 1 – клітинна оболонка;
- 2 – клітинна мембрана;
- 3 – цитоплазма;
- 4 – ядро;
- 5 – мітохондрії;
- 6 – хлоропласт;
- 7 – вакуоля.

Клітина рослини

Клітина грибів

Клітина тварини

Характерні ознаки грибів

Спільні з тваринами:

- за способом живлення – гетеротрофи;
- в процесі обміну речовин утворюється сечовина;
- клітинна оболонка містить хітин, який трапляється в зовнішніх скелетах комах;
- запас поживних речовин відкладається у вигляді глікогену.

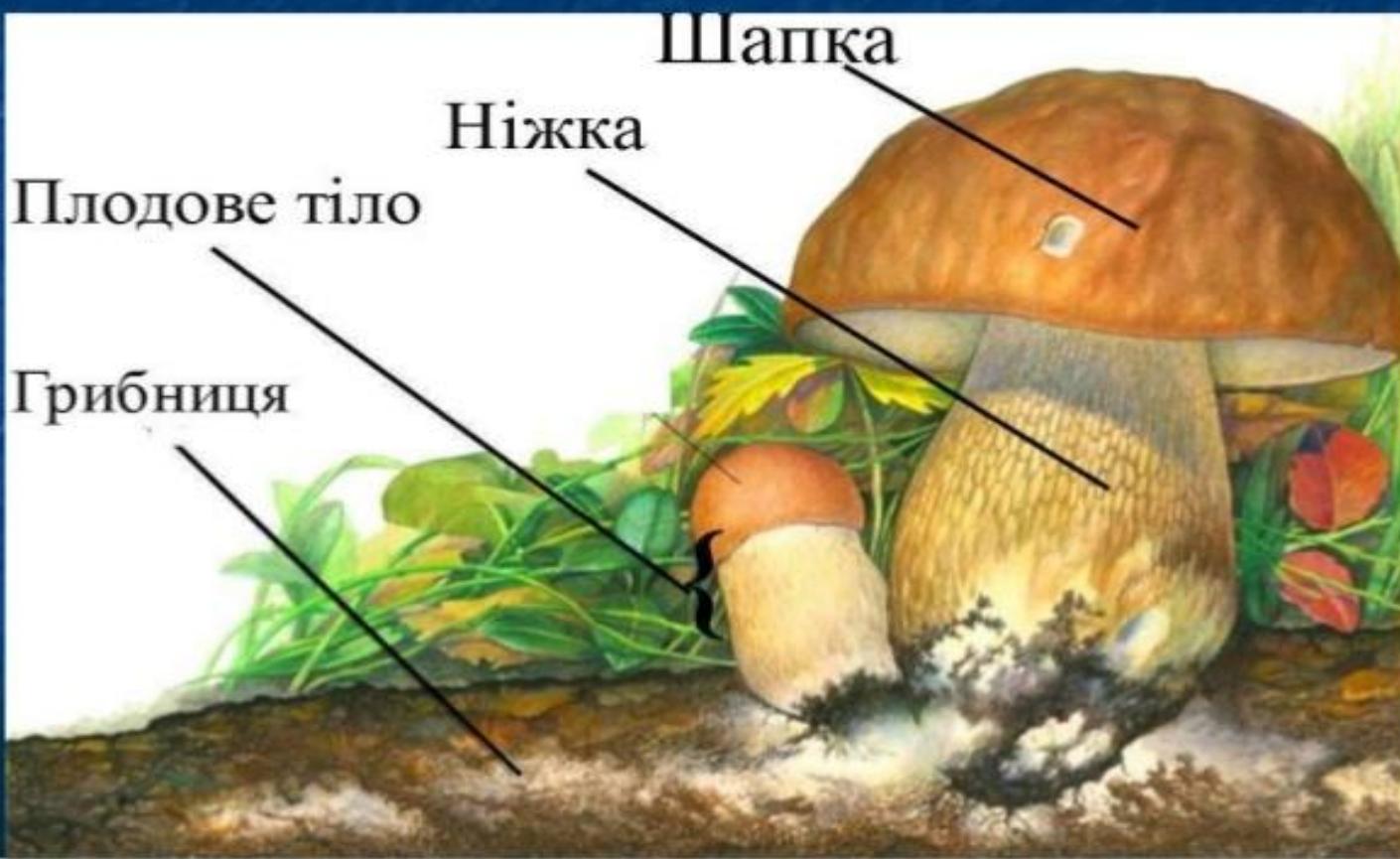

Спільні з рослинами:

- нездатні до активного руху;
- характерний необмежений ріст;
- живлення відбувається шляхом всмоктування розчинів різних сполук.

Будова гриба

Будова тіла вищих грибів

1 – плодове тіло; 2 – грибниця або міцелій;
3 – гіфи; 4 – ніжка; 5 – шапинка.

Класифікація грибів

Гриби-симбіонти

(беруть участь у створенні двох дуже важливих типів симбіозу: лишайник і мікориза)

Гриби-сапротрофи

(мінералізують органічні речовини, звільняють ґрунт від мертвих решток і поповнюють у ньому запаси мінеральних солей для живлення зелених рослин)

Гриби-паразити

(оселяються на живих організмах і живляться за їхній рахунок)

Гриби сапрофіти

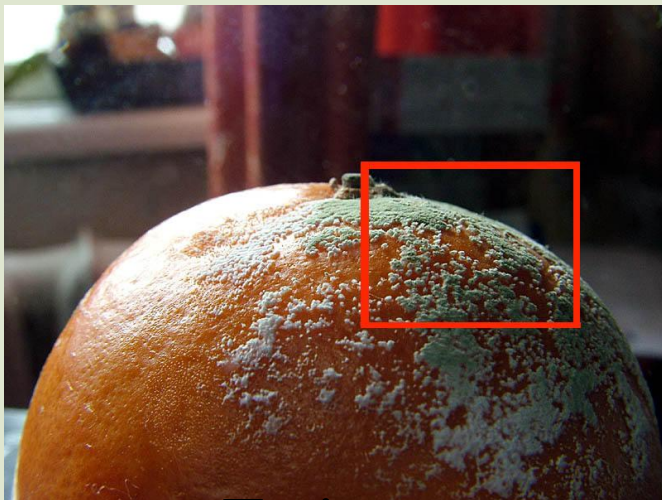
Гнойовик білий

Ризопогон жовтий

Мукор

Пеніцил

Опеньок літній

Шампіньйони

Гриби-паразити

Трутовик

Ріжки

Фітофтора

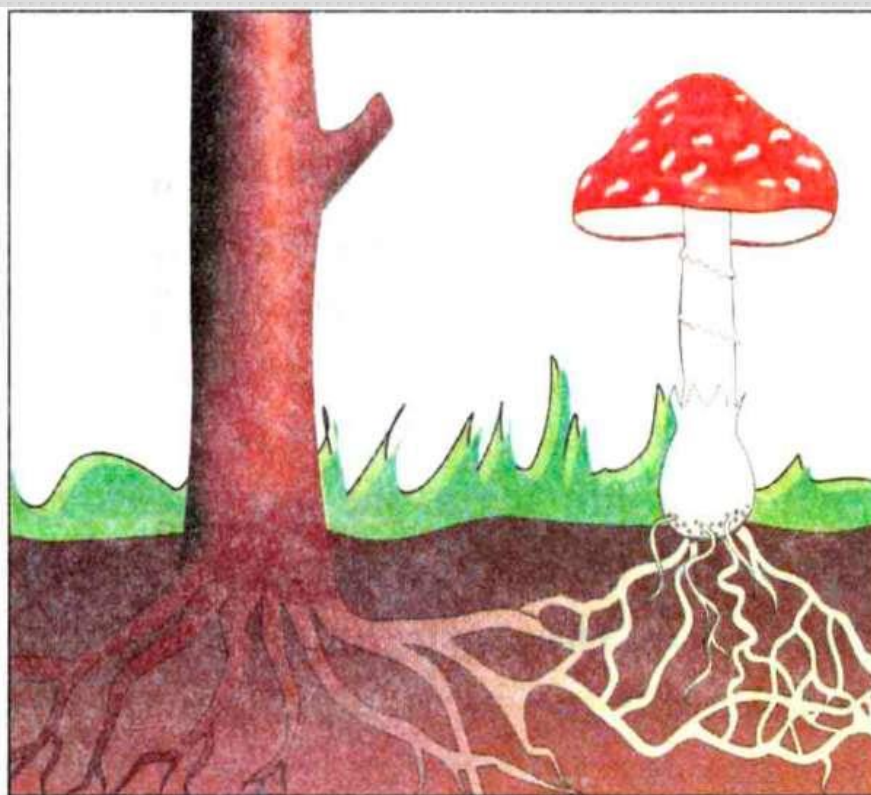
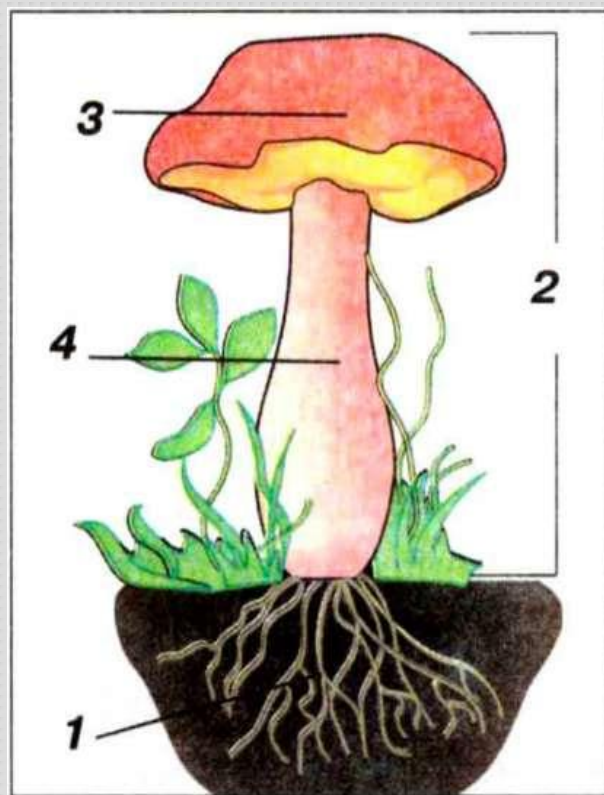
Сапролегнія

Гриби - паразити

- Вони оселяються на поверхні або всередині рослин, людини, інших грибів.
- Живляться соками організму хазяїна, спричиняючи різні небезпечні захворювання.

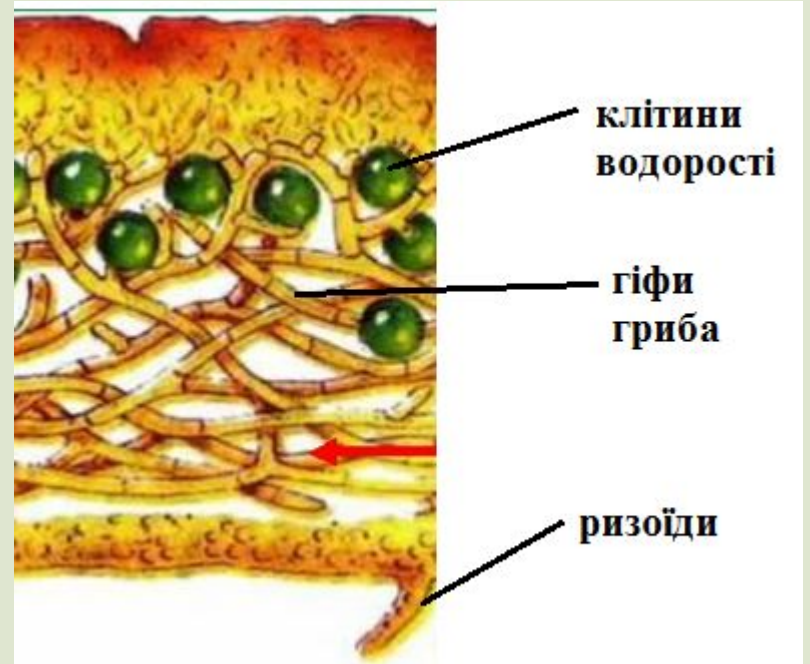
Шапинкові гриби вступають в симбіоз з кореневою системою різних рослин

Гриби-симбіонти

Мікориза

Тіло лишайника

Підберезник

Підосичник

Боровик

Пармелія

Ягель

Тривалість життя грибів

Ріст гриба за добу - 1-2 см. Середніх розмірів він набуває за 3-6 днів.

Тривалість життя опенька, лисички, підберезника – 10 днів. До 14 днів живуть білий гриб і красноголовець, до 40 - шампіньйони. Із дозріванням спор гриби старіють і часто загнивають.

У дріжджів за сприятливих умов час від одного брунькування клітини до іншого становить 20 – 30 хв.

За віковим показником лишайники довгожителі – можуть існувати десятки і сотні років. Але приріст слані щороку незначний – 0,5-0,7 мм на рік.

Правила збирання грибів

- Збирайте лише ті види грибів, які вам добре відомі.
- Починайте збирати гриби разом із досвідченими грибниками.
- Не варто збирати великі старі плодові тіла, у них можуть міститись отруйні речовини.
- **Запам'ятайте** : збирати потрібно лише молоді плодові тіла.
- Не можна збирати гриби поблизу великих автомобільних доріг.

Цікаво знати

Найбільшого білого гриба в Україні – вагою 2,850 кг знайдено на Волині у 2000 р. Окружність шапки – 94 см, а ніжка – майже 40 см.

Веселка смердюча – рекорсмен швидкості росту серед грибів. За 1 хв шапка піднімається на 5 мм – вона росте просто на очах і вдвічі швидше за бамбук.

Плодове тіло дощовика їстівного здатне виростати після дощу до 30 см за добу. Тому побутує вислів: «Ростуть немов гриби»

Вибрати правильне твердження

1. **Всі гриби - багатоклітинні організми.**
2. **Гриби за способом живлення - автотрофи.**
3. **Особливістю будови грибів є відсутність у їхньому тілі хлорофілу.**
4. **Гриби ростуть до певного віку, як тварини.**
5. **До сапротрофів належать гриби, що живуть за рахунок відмерлих організмів.**
6. **Гриби можуть вступати в симбіоз з деревами.**
7. **Надземна частина гриба називається – грибниця.**
8. **Тільки в тропічних лісах можна зустріти гриби.**
9. **Мікологія – це наука про гриби.**
10. **Гриби завдають тільки шкоду природі та людині.**

Біологічний словник

- ❖ Наука, яка вивчає гриби, – **мікологія.**
- ❖ Ниткоподібні утвори, з яких складається тіло гриба, – **гіфи.**
- ❖ Сукупність гіфів гриба, які забезпечують живлення та формують плодове тіло гриба, – **міцелій або грибниця.**
- ❖ Тісно переплетені гіфи на поверхні ґрунту, які мають вигляд шапинки та ніжки, забезпечують функцію розмноження, – **плодове тіло.**

Розв'яжіть кросворд

1. Гриб, який псує продукти харчування.
2. Ниткоподібні утвори багатоклітинних грибів.
3. Запасна поживна речовина грибів.
4. Складова клітини, яка виконує захисну функцію.
5. Це тіло, яке утворене тісно переплетеними гіфами на поверхні ґрунту.
6. Характер живлення грибів.
7. Сукупність гіфів грибів.
8. Складова оболонки клітини гриба.
9. Центр керування клітиною гриба.

Рефлексія

Сьогодні я зрозумів...

Мене здивувало, те що...

Я дізнався, що...

Тепер я зможу...

Завдання додому

- 1. Опрацювати § 51, знати відповіді на запитання до рубрики «Перевірте свої знання».**
- 2. Скласти по три ребуси до даного параграфа.**

Дякую за увагу!

Список використаних джерел

Література:

Біологія: підруч. для загальноосвіт. навч. закл. 6-й кл./Л.І.Остапченко та ін. – К.: Генеза, 2014. – 224с.: іл.

Інтернет-ресурси:

http://bestforce.skeeks.com/gdefon/download/site/bestforce/id/446827/name/griby_trava_listya_les/

http://zvim.ru/oboi/zolotaya_priroda

<http://lowcost-goods8.webnode.ru/news/gde-kupit-chajnyj-grib/>

<http://photoshare.ru/photo7762499.html>

<http://1001fact.ru/2013/02/lyubopytnye-fakty-o-tryufelyax/>

<http://masterotvetov.com/kulinarnye-recepty/page/266/>

<http://subscribe.ru/archive/economics.industry.pchelovodstvo/201402/14123106.html>

<http://vparnike.ru/article/59>

<http://griboferma.ru/index/0-127>

http://ucheba-legko.ru/lections/viewlection/biologiya/6_klass/tsarstvo_bakterii_i_gribyi/tsarstvo_gribyi/lec_penitsill

http://www.innature.kz/articles.php?article_id=828